

englezovic

Junior Member Join Date Apr 2004

Titova ispovest u Karadjordjevu 1979.

Ovaj govor bi vecina od vas trebala da nauc i napamet, posto vam proslost nije bas jaka strana, a verujte mi na rec da je govorio istinu!
Lakse cete u buducnost ako me poslusate!

Titov govor u Karadjordjevu 1979.

Drugovi,

Prvo, estitam vam Dan armije koji slavimo sutra. Cestitaju i vama, estitke upu ujem i svim pripadnicima naše armije.

No, drugovi ja vas nisam pozvao da bi slavili Dan armije, pozvao sam vas da s vama, mojim vojnim komandantima, raspravim neka aktuelna pitanja za budu nost naše armije, a i Jugoslavije. Svi vi znate da sam ja star, da u za par mjeseci, u maju idu e godine, navršiti 88. godina, a znate i to da sam, posebno nakon Havane umoran i da mi se pogoršalo zdravlje i da u morati u bolnicu. To je i razlog da sam odlu io, da kao vaš Vrhovni komandant, s vama, mojim vojnim saradnicima raspravim neka pitanja, a u vezi su sa stanjem u JNA, kao i o nekim politi kim pitanjima koja su u vezi sa zadacima koja naša armija ima po Ustavu. Naime, ja sam prije Havane imao nekoliko višednevnih razgovora sa mojim predratnim i ratnim saradnicima, koji su sada u penziji i od njih sam dobio mnogo informacija o kojima želim da danas i sutra o njima zajedno raspravimo, da zauzmemo jedinstven stav što initi da o takvim informacijama ne raspravlja ulica, inostrana, a i naša štampa. Ja u poslije razgovora s vama imati razgovore s politi kim vrhom Jugoslavije, a tu su sada prisutni Vlado i Lazo u ime Predsjedništva partije i SFRJ, a prisutan je i Kosta u ime boraca NORa. Pitanja o kojima želim razgovarati s vama ima podosta, a me u prvima je da ja, kao vaš Vrhovni komandant, budem informiran o stanju u JNA. Od našeg vojnog vrha dobio sam, kao osnovu za ovaj razgovor, opširnu pismenu informaciju, koju mi je dao general Ljubi i , a potpisali su je i svi komandanti armijskih oblasti, kao i komandant JRM i JRV. Citaju i tu informaciju bio sam šokiran iznesenim stajalištima o sigurnosnoj situaciji u zemlji. Znao sam da je sigurnosno stanje na Kosovu, a o tome u govoriti opširnije kasnije, loše, ali nisam znao da su i me u republi ki odnosi naših republika pali na tako niske grane. Tako je, u toj informaciji iznesen i podatak da neki hrvatski kadrovi, koji su i za vrijeme oslobodila kog rata iskazivali takve nacionalisti ke ambicije, sada u užem krugu istomišljenika, govore da smo pogriješili što je i BiH stvorena kao republika, da ona pripada Hrvatskoj kao i za vrijeme rata kad je bila pod NDH. Osim toga, od drugova koji su bili kod mene prije Havane, uo sam da i u Sloveniji ne ide kako treba, a da u Srbiji „pate" što su pokrajine dobile, po novom Ustavu, državni ki status. To su pitanja o kojima želim govoriti s vama, a to tim prije što je JNA, po Ustavu dobila zadatak da uva integritet Jugoslavije, da bude nositelj jedinstva u Zemlji. Ima i tu još nekih pitanja, kao što su ispravljanje nekih historijskih, do sada objavljenih neistina, a koje su se i zbog pojedinaca stavljale „pod tepih".

No, idemo nekim redom. Rekao sam vec da je politi ko i sigurnosna situacija na Kosovu svakim danom sve lošija. Stvoren je neki jaz i netrpeljivost izme u kadrova srpske i albanske nacionalnosti. Kadrovi Albanci iz Kosova misle, da ako su po Ustavu iz 1974. godine dobili ve a prava, pa dijelom i državnost, a ja napominjem da sam bio protiv tog

Ustava, da mogu samostalno obavljati i državni ke aktivnosti. Tako je nedopustivo da mogu mimo republike Srbije, a i Federacije, voditi državni ke razgovore s Albanijom. Tako su samoinicijativno, bez našeg znanja, doveli iz Albanije profesore da na fakultetima i školama predavaju historiju po albanskom programu, da u e našu djecu i studente da je Kosovo sastavni dio velike Skenderbegove Albanije, koja je privremeno pod Jugoslavijom. Ili, mi malo znamo o aktivnosti albanske emigracije, a vidite drugovi, ona ubire „danak“ za školovanje Albanaca za komandire koji e komandirati za esto najavljavani „narodni ustanak“ na Kosovu. Imam podatak da njihovi obavještajci i viši oficiri iz „Sigurimija“ predaju marksizam na Prištinskom univerzitetu, a dobio sam podatke da neki, kao Bakali, Hodža i dr. imaju svoju „privatnu“ obavještajnu službu na podru ju ne samo Srbije, ve i u drugih republika, a posebno zbog šverca droge preko albanskih luka. Naime, javna je tajna da pri albanskoj mornarici postoji poseban odred za šverc droge. Sve se to dešavalo na Kosovu pa su, poslije IV brionskog plenuma i pada Rankovi a, Službu bezbjednosti razbili i sada „caruje“ ne samo „Sigurimi“, vec i „privatne“ obavještajne službe u toj pokrajini. Zamislite svi ti koji sada vi u: „Kosovo republika“ i koji rukovode takvom akcijom imali su pripremljene spiskove koje ljude iz Službe bezbjednosti na Kosovu treba maknuti. Obavještajna služba iz Tirane „Sigurimi“, po našim podacima, ima u toj pokrajini preko hiljadu svojih ljudi, a oni su organizirali svoje centre i u Hrvatskoj i u Sloveniji, a nažalost i u Beogradu. Iako se sve to radi tajno, ipak su neke njihove aktivnosti otkrivene. Posebno me zabrinjava podrška separatizmu na Kosovu od nekih rukovode ih ljudi u Sloveniji i Hrvatskoj. Nije slu ajno Kardelj još ranije upozorio kosovsko rukovodstvo da takvom politikom „siju vjetar, a žnjet e buru“. Od ranije, a posebno od 1974. godine i donošenjem novog Ustava pokrajine, a posebno na Kosovu, igraju se veliko državne politike. Tako i na Kosovu, a i u Novom Sadu „državnici“ kažu: „Mi nemamo zajedni kih interesa u vanjskim i drugim državni kim problemima sa Srbijom“. A, ije su one pokrajine, nego republike Srbije? S takvom politikom se pod hitno mora prekinuti. Evo, da ne ponavljam na Kosovu su „uvozili“ profesore iz Tirane, koji su napravili historijski „lom“ u Prištini, a u vanjskoj politici tvrde: Mi smo pokrajina koja ima pravo ratificirati me udržavne ugovore. Tu „privilegiju“ drugovi nema niti jedna republika u Jugoslaviji, a i u Prištini i Novom Sadu oni su se bi uzeli i to pravo koje ima samo Federacija. Sje am se, drugovi, zime 1968. godine kad su u Tetovu razbijene demonstracije albanskih nacionalista, mnogi pa i osu eni pobjegli su na Kosovo, gdje su nesmetano nastavili školovanje ili dobili pravo, a neki su dobili i odgovorna mjesta. Pokrajinsko rukovodstvo albanske nacionalnosti tvrdilo nam je da bježe zbog „makedonskih šovinista“ i da im treba pomo i. Pa i u Zagrebu i Ljubljani bilo je takvih razmišljanja. S druge strane, pridošlicama iz Albanije davali su jugoslovensko državljanstvo s motivacijom da bježe iz Albanije zbog terora. Tko im je to omogu io? Mi drugovi! Nitko drugi. Sto smo posijali to emo i žnjati. A evo, poslije IV plenuma i pada Marka iz Kosova sve do sada iselilo se preko deset hiljada Srba i Crnogoraca. Ku e su im otkupili Albanci za „zelene“ dolare i to po povoljnim uvjetima.

Drugovi, moram re i, kad je u pitanju Kosovo da svi koji su glasali za Ustav 1974. godine biti e krivi za sudbinu Jugoslavije. Jedini koji je imao hrabrosti da javno glasa protiv Ustava bio je narodni heroj Radenko Mandić, koji je tvrdio da je takav Ustav protivan AVNOJskim na elima. Zar nije zna ajna i Kardeljeva poruka koji je pri donošenju ustava rekao: „Nije važna država, ve oni koji imaju vlast“. A, vidite, sada kada imamo ovakav Ustav, a on nam onemogu ava kontrolu, posebno u politi kim potezima u republikama i pokrajinama, razbuktava se nacionalizam kao na Kosovu. Tada e se svera interesa nacionalizma usredoto iti i na JNA, a to je najopasnije za integritet Jugoslavije. Ja imam osje aj, volio bih da se varam, da i u JNA ima, kao i 1971. godine, kadrova koji su zatrovani nacionalizmom. Pratim, osim Kosova doga aje i u Sloveniji i Hrvatskoj i to nisu

stvari iste. Ponavljam volio bih da se varam. Ja sam oktobra ove godine kosovskom rukovodstvu otvoreno rekao na sva ta pitanja, ali koristi nema. Naime, nacionalisti i iridenta na Kosovu koriste nejedinstvo u Jugoslaviji oko rješavanja kosovskog pitanja. Slovenija i Hrvatska imaju neka nerasušena gledanja na kosovski problem. Tko priželjkuje našu neslogu? Oni koji nas nisu nikad voljeli. Vidite sada razmišljam i o našem V kongresu i što smo tada rekli o toj pokrajini. Kao danas sjeam se naših zaključaka da je na Kosovu i Metohiji uinjeno za vrijeme rata niz slabosti i grešaka. Partijske organizacije i tada su se dijelile na „šiptarske“ i „nešiptarske“, osjetio se i tada nacionalizam i sektaštvo. Većina Albanaca od 1941-1945. godine bila je na strani okupatora. Teško je bilo biti partizan tada u toj pokrajini. S jedne strane okupator, a s druge aktivni balisti. Do novembra 1944. godine i odlaska okupatora, nismo tu imali ni pedlja oslobođene teritorija. Ono malo partizanskih jedinica formirano je tokom 1943. godine borilo se na jugu Srbije i Makedonije, a na Kosovu ne. Morali smo zbog vojnog otpora Albanaca u februaru 1945. godine uvesti na Kosovo vojnu upravu. Prije toga, avgusta 1944. godine i pored poziva na prekid suradnje s Njemcima, Albanci su i dalje saradivali s okupatorom. Tek novembra 1944. godine uz veliko dezerterstvo i otpore poela je mobilizacija koja je završila, kako sam rekao vojnom pobunom i uvođenjem vojne uprave. Sada nakon pada Rankovica 1966. godine mnoge se te istine i stvari falsificiraju. Neki, kao Hasani, Bakali i Hodža minimiziraju broj učesnika u vojnoj kontrarevoluciji i vojnoj pobuni decembra 1944. godine. U teškoj zimi 1944-1945. godine nemiri se nisu dešavali samo na Kosovu. Vidio sam i dokumenta o pobuni Albanaca koji su bili regrutirani za popunu naših jedinica i na sremskom frontu. Te pobune bile su organizirane. U Boru, na primjer, u toku jedne noći i pobunjeni Albanci poklali su sve komesare i komandante svojih jedinica. U toj pobuni učestvovalo je oko šestina Albanaca, a do takvih pobuna došlo je i u Vršcu, Pančevu, jer Albanci nisu htjeli na front protiv Njemaca.

Da, sada kada se prisjećam tih zbivanja mnogi me pitaju zašto i sada ne uvedemo vojnu upravu u toj pokrajini. Mislio sam i o toj soluciji, ali su me, a tu je Vlado, odgovorili on i Edo Bevc. Ja znam da je to što se dešava na Kosovu ne samo antijugoslovenska aktivnost, već je to i antidržavni akt i to treba pod hitno spriječiti. Tako to dalje ne može. Da je Bevc živ poslao bih ga i sada u Prištinu, ne da gasi požar, već da gasi vatrenu stihiju kojom je zahvaćeno cijelo Kosovo. Naime, čuo sam da Hodža, Hasani, Bakali i drugovi ne žele razgovarati sa republikim rukovodstvom u Beogradu, a da ih ni mi u Federaciji bez ustupaka ne zanimamo. Kad sam 1974. godine bio protiv davanja takve samostalnosti pokrajinama, Kosovu i Vojvodini, a tu je Vlado pa i to potvrdit, tada mi je Bevc odgovorio da sam „prestrašen“ od buđenja nacionalnih osjećaja u tim republikama i da se inače i ne mogu ponoviti 1968. ili 1971. godina. No, Bevc je mrtav, ali je tu također kreator tih ustavnih promjena, njegova „desna ruka“, Vlado, koji je tada bio istog mišljenja kao i Bevc, pa i on može potvrditi da sam, a zbog toga nisam potpisao novi Ustav, bio protiv takvih promjena. Ustav je potpisao Mika Spiljak, to je istina. No, sada kada moramo goriti vatrenom stihijom nacionalizma na Kosovu, a i autonomaša u Vojvodini teško je biti pametan što uiniti. Da li uvesti vojnu upravu ili pokušati još političkom akcijom to spriječiti. Zamislite, drugovi, koliko su daleko išli neki kosovski rukovodioci da su od našeg vojnog vrha, i to službeno, zatražili da mladi i iz te pokrajine služe vojsku samo u toj pokrajini, a da se i otvori rasprava da se pri obuci regruta koristi samo albanski jezik. Ja sam dobio dojam da oni žele stvoriti svoju neku vojsku balističkog formata. Ovih dana kada budem razgovarao s političkim vrhom Jugoslavije toj temi moramo dati, ne samo politički značaj i težinu, već i drugi značaj u pokušaju da razbijemo separatizam u toj pokrajini i da sačuvamo integritet zemlje. Jer ja ne mogu dozvoliti nikakav separatizam ili priču da je „odzvonilo monolitnom jedinstvu u Jugoslaviji“ i da je takav odnos u našim republikama ušao u krvni tok naših kadrova, a posebno na Kosovu.

Ja sam, drugovi, ponavljam, ali vam to moram reći, zabrinut sam političkim i sigurnosnim stanjem u toj pokrajini. Naime, u toj informaciji koju sam dobio od generala Ljubičića ima i podataka koji govore da se i vojne starješine albanske nacionalnosti često solidarizuju sa takvom separatističkom politikom i da su se aktivirali da i oni dadu, na razne kamuflirane načine, podršku toj separatističkoj platformi. Ministar unutrašnjih poslova dao mi je, prije mog odlaska u Havanu, jednu informaciju da i naše snage bezbjednosti na Kosovu imaju problema s takvim nacionalističkim separatističkim aktivnostima pokrajinskih funkcionera. Zamislite, u SUP-im centrima Prištine i drugim gradovima na Kosovu, kružilo je pismo u kojem se pozivaju rukovodioci SUP-a albanske nacionalnosti da daju podršku takvoj politici, a posebno da na Kosovu treba biti najmanje devedeset posto milicionera rođenih na Kosovu i to albanske nacionalnosti. U SUP-u se uspjela razbiti takva politička aktivnost, ali po dobivenim podacima sada se takva aktivnost provodi tajno i kako se tvrdi u toj informaciji oni govore i to javno: „Sada više nema Rankovića i nema ih nitko pravo prisluškivati i kontrolirati.“ Da oni žele samostalnost, svoju republiku, a po mojim saznanjima i više. Iako me uvjeravaju da to nije istina, po mojim informacijama već imaju plan stvaranja Skenderbegove velike Albanije.

Da, drugovi, to je samo jedan dio problema te pokrajine. Ja sam dobio i podatke da pokrajinsko rukovodstvo i prije, a posebno od 1974. godine, raskošno troši novac koji im se daje kao nerazvijenom dijelu naše zemlje. A, ne samo to. Imam dokaze da preduzecima iz Slovenije i Hrvatske ne plaćaju ratne uplate za investicione poslove ili kupljenu robu; kad se intervenira znate što predlažu: da im se pedeset posto otpiše, a da se ostatak plati. To tako ne može ići dalje. Netko će morati dati odgovor i na to pitanje. Jer kad nam je sigurnosno politička situacija u pokrajini loša ne smijem dozvoliti da nam ucenama isti ti pokrajinski rukovodioci ekonomski uništavaju privredu drugih republika.

Imam osjećaj, drugovi, da tu imaju svoje prste i naši „prijatelji“ sa Zapada. Vjerujem informaciji generala Ljubičića da vojno obavještajne, službe SADA, posebno njihova CIA, pod šifrom „Kornjača“ ili „Zablji Skok“ imaju veliki uticaj na političko sigurnosno stanje na tom području Jugoslavije. Jer, kako onda drugačije protumačiti da se visoki funkcioneri, ne samo iz Amerike, već i Njemačke ili Engleske, a to slušamo svakodnevno u radioemisijama „Glasa Amerike“, toliko interesiraju za tu našu pokrajinu i brinu se za sudbinu građana albanske nacionalnosti sa Kosova. Oni objavljuju najbanalnije informacije i kad se Albanac i Srbin potuku radi djevojke. Imam ja i drugih informacija koje potvrđuju tu istinu. Naime, neki na zapadu misle da je sada vrijeme „uplesti“ prste u Jugoslaviju. Tvrde, moramo biti spremni za dan „D“, dan kad više neće biti Tita jer je on, tvrde oni, jedina osoba za stabilnost Jugoslavije. Da, ja jesam odgovoran narodima ove zemlje za njezin integritet, za stabilnost, ali da nema vas, naše Armije šta bih ja mogao činiti u situacijama kao što je ova sada na Kosovu. Ništa. Jer, zamislite istinu da je rukovodstvo u Prištini, a posebno njihovi ilegalni aktivisti, dobro informirano o zapadnim strategijama. O tome i o toj temi je Fadilj Hodža razgovarao, kako sam informiran, sa Stane Dolancom, a i Sinan Hasani je sa Lazom ono obazrivo, da ne uvrijedi „zapadne saveznike“, govorio o sve većem broju zapadnjaka koji posjećuju Prištinu i razgovorima koje vode. Njih ne interesira da pomognu već da na „saveznike“ za svoje planove. Još u se konsultirati kad budem razgovarao sa političkim vrhom, ali sam već sada u ozbiljnim razmišljanjima da u Prištinu pošaljemo jednu komisiju, a ja ću inzistirati da na njezinom čelu bude Vlado i da se otvoreno razgovara o nastaloj situaciji i da se dade sud tko je kriv za takvo nestabilno stanje u pokrajini. Rekao sam da neki, kao Tempo, predlažu da, kao i 1945. godine, na cijelom području Kosova uvedem vojnu upravu jer da je to jedino rješenje stišavanja situacije u pokrajini. Čekat ću izvještaj komisije i ako ja budem uvjeren da drugih solucija nema bit ću prisiljen, pa što god na Zapadu budu mislili, uvesti Vojnu upravu. Ako se odlučim na ovaj potez, a sve sam sigurniji da ću morati, onda će neki od pokrajinskih rukovodioca, ne

samo partijski već i sudski odgovarati za takvu politiku. Pa zaboga, to je ne samo politički neposluš, već i antidržavni akt za koji netko, jasno, tko je kriv, mora odgovarati. Imam pouzdan podatak da će se sada, dok ću ja biti na liječenju, primiriti. A, u toj informaciji na službi, pročitao sam da imaju točno razrađen plan kako organizirati pobune u Prištini, Trepču, Kosovskoj Mitrovici, a i u Tetovu u Makedoniji. Čekaju moj odlazak da idu u realizaciju svojih separatističkih planova. Oni se nadaju našim „brzopletim“ sudskim procesima bez dokaza. Ne, neće biti „političkih procesa“, ali će biti sudovanja onima koji su akteri takvih planova. Jer mi ne smijemo dozvoliti da nam u Jugoslaviji netko, tko je najmanje zaslužan, razdire jedinstvo, a vi vojni rukovodioci i naša Armija morate biti čuvari i nosioci tog jedinstva. Zašto sam to rekao? Naime, imam informacije, ne od vas, već od mojih nekadašnjih suradnika koji su u penziji, da i kod vas, jasno, jer je došlo do smjene kadrova, nema potpunog jedinstva. Mlađi generali i viši oficiri, poslijeratni kadrovi, imaju drugačije razmišljanje, kad su u pitanju situacije kao ova na Kosovu, od vas, mojih ratnih komandanata.

Moram i o tome nešto više reći. Ne, da bih nekoga optuživao, niti da bih zbog toga o toj temi otvorio širu raspravu, već da sa vašom odgovornošću te nesporazume kod nekih vojnih starješina razjasnimo, pa ako je potrebno da se i „rastanemo“ s takvim starješinama. Jer, ja na tome inzistiram, a to morate znati, da JNA mora biti jedinstvena, ona je Armija svih naroda naše zemlje bez obzira na nacionalnost starješina. Naime, vi ste upoznati da se od prije dvadeset godina, na inzistiranje političkog vrha nekih naših republika, a posebno Hrvatske i Slovenije, starješinski sastav, a posebno viših oficira i generala u JNA popunjava po sistemu „ključa“ po nacionalnosti. To je dobro, ali i loše. No, kada je riječ o odabiru kadrova po „ključu“ moram istaći da sam čuo od nekih naših generala, posebno je tu „istinu“ isticao general Ivan Gošnjak, da je popunjavanje JNA po nacionalnom „ključu“ loša stvar, da će nam se kad tad to vratiti kao bumerang. Evo, ovo što se sada dešava na Kosovu, posebno kod starješina albanske nacionalnosti, rezultat su tog „ključa“. Sada kad spominjem, po ne znam koji put, prilike na Kosovu, prisjetio sam se, a skoro sam zaboravio taj slučaj spomenuti, januara ili februara 1945. godine i oštrog istupa u razgovoru sa mnogim Josipa Kopinića Malog kad su u pitanju bili Albanci. Naime, pred kraj rata, januara 1945. godine, naše su crnogorske jedinice razoružale jednu od njemačkih divizija koja je bila popunjena vojnicima albanske nacionalnosti. Pa i starješine, osim komandanata, bili su Albanci. Ja se ne sjećam tko mi je predložio da tu diviziju, jasno s popunjenim našim komandnim kadrom s Kosova, ponovno naoružam i pošaljem na Sremski front. Moj prijatelj, Kopinić, kao predstavnik Kominterne, bio je protiv naoružavanja te divizije. Rekao mi je: „Zapamti Stari, oni će se na tom zadatku okrenuti protiv nas. Ti još ne poznaš Albance. Oni jedno govore, drugo misle, a treće rade“. Nisam ga poslušao, naoružali smo te vojnike, a šta nam se dogodilo? Na sremskom frontu oni su se, kad su likvidirali svoje, jasno, naše komandante i komandire, priklonili Njemcima i mi smo imali, u borbi s njima nekoliko stotina poginulih. Zašto sam vam to rekao? Ne da bih generalizirao o neprijateljskim aktivnostima u pokrajini sve što se tamo dešava, već zato da shvatimo da moramo pomoći mnogim našim starješinama Albancima koji su zavedeni i sada misle kao i oni koji još vjeruju: „Kosovo republika“.

05-05-04, 03:32

englezovic

Junior Member Join Date Apr 2004

Sve što sam vam rekao, znam, reći ćete mi: „Pa ti si naš vrhovni komandant, što tekaš?“ Znam, to je lako reći, a ja bih htio da se ta stvar raširi isti što bezbolnije, bez represalija, političkim putem. Ne želim ponoviti 1948. godinu i Informbiro i Goli otok, kad su mnogi nevini stradali. Morat ću sa drugovima iz Predsjedništva CK i SFRJ dogovoriti što činiti. Rekli bi ljudi: „Bolje spriječiti nego liječiti“, ili „Strah nam veže ruke, ali i uništava pamet“, a i jedna i druga poslovice mogu se sada staviti u kontekst našeg stanja u toj pokrajini. Ponavljam, moramo sve raširiti prije mog odlaska na liječenje.

Ponovno nešto o radu obavještajnih službi. Znači, ja imam, vidite, neke približne pa govorim po njima. Tako što se tiče aktivnosti vojnoobavještajnih službi u toj pokrajini po nazivu u šifri „ECHALON“, uz one već spomenute, to moramo raširiti sa vladama: SAD, Francuske, Engleske i SR Njemačke koje čine jezgro tih službi i njihovih aktivnosti. Vidite, sada kada spominjem vojne obavještajne službe SAD i Evrope, pa uz njih i CIU, moram vam reći da su oni dobro informirani o stanju u Jugoslaviji, a posebno na Kosovu. Znači oni i ono što mi ne bi htjeli da znaju, ali kojim kanalima „cure“ te informacije ne znamo. Znamo i to da su dobro informirani o političkim previranjima, ne samo na Kosovu već i u Sloveniji i Hrvatskoj. Tako je Njemačka obavještajna služba BND, a posebno od 1968. godine sve aktivnija i ona, po našim saznanjima danas ima u tim republikama stotinjak svojih obavještajaca. Njih zanima sve, od politike, vojske, ekonomije do sporta. Zalosno ali istinito, po našim saznanjima u svoju su mrežu upleli i neke naše vojne starješine, posebno one „pale“ iz 1971. godine. Tako je u komandama TO Slovenije i Hrvatske zabilježen i utjecaj tih službi pri razradi vojnih planova, ili, primjer da nam zavrbovan general TO iz Slovenije bježi sa cjelokupnom dokumentacijom o odbrani zemlje i šiframa u NATO bazu u Italiji. Srećom, na vrijeme je otkriven pa je ta izdaja na vrijeme sprečena. Spomenut ću tu i studentske nemire u Beogradu i Zagrebu 1968. godine. I tu su htjeli zapadnjaci „uširiti“ preko svojih obavještajnih službi. Među studentima u Beogradu našli su njih desetak, koji su odlazili u SAD i Englesku na učenje jezika, zavrbovali ih i pošli svoj program „pomoći“ studentima. Jugoslavija za kupljenu pšenicu ili kukuruz plaćala je SAD u dinarima i oni su bili na njihovom računima u našim bankama. Tih dana podigli su Amerikanci preko sto miliona dinara sa tih računata i kombijem se taj novac trebao prebaciti do „pouzdatih“ punktova gdje bi se dijelili studentima kako bi se nemiri još proširili. No, naša sreća na vrijeme su otkriveni, i umjesto njihovim zavrbovanim studentima ta velika svota novca dospjela je u ruke naših i vraćena je, sada na naš račun, u NB Jugoslavije. Evo vam na čina njihove „pomoći“. Zbog svega toga, kad je u pitanju takva rabota sa Zapada, moramo biti oprezni i oštri. Moramo na vrijeme doznati što to „naše prijatelje“ iz tih zemalja najviše, kad je u pitanju JNA, interesira.

Imam osjećaj, drugovi, kad već govorim o stranim utjecajima na našem prostoru da među vama ima razlika kako i na koji način moralizirati našu Armiju. Naime, čuo sam, a to mi je rekao general Dolinjar, da na primjer, vazduhoplovstvo želi sovjetske avione i protuzračni raketni sistem odbrane, da je i ratna mornarica naklonjena opremi iz vSSSRa, a da naš kopneni sastav želi naoružanje Zapada, posebno iz SAD. Mi tu, tvrdim i sada, ne možemo sjediti na dvije stolice. Moramo se odlučiti, a moj je prijedlog SSSR i to iz više razloga. Prvi i najvažniji je, da osim što u naoružanju ne zaostaju za američkim i evropskim, da ga možemo plaćati našim izvozom brodova, što poljoprivrednim proizvodima, što dijelom naše vojne industrije, a Amerikancima i Evropi moramo plaćati u zelenim dolarima. Zbog toga,

takvih rasprava ne e biti. Naši komandanti iz kopnenih jedinica trebaju shvatiti razloge takve naše odluke. Pa, a vi to znate, mi smo vezani sa SSSRom i u koprodukciji proizvodnje tenkova, lakog raketnog naoružanja, pa je i to jedan od razloga takve moje odluke. Još nešto, kad je u pitanju modernizacija naše Armije, vi, moji vojni saradnici, najbolje znate koliko nasi gra ani, naši radni ljudi, odvajaju za vojsku. Ja sam do sada zadovoljan kada se modernizira JNA. To smo pokazali i manevrima 1971. godine. Pa naša vojna industrija razvila se u jednu od najmodernijih u Evropi. Naši su tenkovi sve traženiji u svijetu, a ne zaostajemo u proizvodnji drugog naoružanja. Vojna industrija ove e godine izvesti vojne opreme u vrijednosti od pet milijardi dolara, a to je skoro dvostruko više od uvoza vojne opreme za našu Armiju. Takav trend moramo nastaviti i dalje da bi još više rasteretili naš budžet za izdvajanje za vojsku.

A sada želim nešto otvorenije i šire reci o nekim odnosima između u naših republika, što sam na početku, u ovoj ocjeni samo napomenuo. Posebno želim nešto reći o odnosima između u Hrvatske i BiH. Rekao sam već da neki kadrovi iz političkog vrha Hrvatske, sada još „po tiho“ u užem krugu glasno razmišljaju da smo pogrešili što smo stvorili BiH kao republiku i što smo Muslimanima dali status narodnosti. Rekao sam da se u Hrvatskoj „po tiho“ govori da je ta republika umjetna tvorevina da je stvorena da se napakosti Hrvatima, a da je to po „njihovoj pravednosti“ hrvatski teritorij. Da je 1939. godine bila u sastavu Banovine Hrvatske, a za vrijeme rata, u doba NDH pripadao Hrvatskoj. Moram spomenuti da je ta tema neke rukovodeće kadrove u Hrvatskoj zaokupljala i za vrijeme rata, a posebno sredinom 1944. godine kad se NORu priključio dobar dio prvaka HSSa na čelu sa glavnim tajnikom Košutićem. Da smo tada, a i odmah nakon rata „presjekli“ takva razmišljanja ne bi smo, a posebno nakon donošenja novog Ustava, morali o takvim „razmišljanjima“ sada govoriti. Još prošle godine, drug Mikulić mi je govorio da se na području Hercegovine o takvim „razmišljanjima“ puno govori, a posebno među klerom fratrima Sirokog Brijega kojim je još uvijek teško na srcu za propalom NDH ili Banovinom 1939. godine. A, vidite, ti fratri nisu takvim idejama samo zatrovali one koji su vjernici, već su uspjeli oko sebe okupiti i dobar dio naše inteligencije, a posebno mladih ljudi. Zašto vam to ističem? Zato što u našu JNA, ti mladi školovani ljudi dolaze na odsluženje vojnog roka, pa bi bilo potrebno da se i o tome, o toj temi, otvori rasprava na osnovama razgovora s vojnicima. Naprosto treba, jasno, s puno takta kod vojnika otvoriti raspravu i o toj temi da bi i mi znali što naši mladi ljudi misle o toj problematici, odnosno da vidimo koliko su mladi uspjeli „zatrovati“ takvom politikom. O darovanju Muslimanima status narodnosti možda smo prenašli ali i o tome moramo otvoreno razgovarati. Možda smo, rekao sam, prenašli u donošenju takve odluke, o tome e „sud“ doneti vreme i budućnost, odnosno tko je u pravu, oni koji su donijeli odluku ili oni koji je sada osporavaju.

Drugovi, da nam se to događa kriv sam i ja, a i mnogi suradnici Vlado, Duro, Bevc i drugi, da ne spominjem sve. Zašto? Mi smo dozvolili da se neka nerazjašnjena pitanja iz naše historije, posebno iz vremena pred rat, i iz ratnog vremena, stave „pod tepih“ da se ne bi otvorilo a tako i raš istilo, pitanje: tko je kriv, a tko prav za neke naše propuste tog perioda, posebno kad su u pitanju nacionalni odnosi. Tako smo drugovi, a tu je prisutan i Bakarić, pa može to potvrditi, „preskočili“ raš istiti pitanje A. Hebranga i saradnje nekih naših elnih ljudi iz Hrvatske sa ustaškim pokretom. Nismo ras istili ni tko je kriv za „slučaj Kerestinac“, za „ustanak“ u Bosanskoj Krajini 1944. godine, pa tko snosi krivicu za pogibiju Lole, Konara, Oreškovića i drugih naših kadrova za vrijeme rata, a znali smo da su izdajstvom ubijeni. Ne znam kojim „zaslugom“ smo zaboravili da do kraja raš istimo „Slučaj Blaiburg“ i „Koševski rog“ 1945. godine. Znam, rećete, pa ni sada nije kasno da se to raš istiti. Ali, morate znati da mnogi akteri „tih istina“ kao na primjer: Kardelj, Hebrang, Kidričić i drugi nisu živi, pa je teško raspravljati o njima i njihovim gresima jer „mrtva usta“ se ne mogu braniti. No, tu moram spomenuti i još jednu našu, posebno moju, neizvršenu obavezu prema nekim našim starim kadrovima. Naime, ja sam ovog

ljeta, kao što sam vam već rekao, prije mog odlaska u Havanu, imao poduže razgovore sa mojim prijateljima i suborcima prije i za vrijeme rata: Vedom Zagorac i Josipom Kopini em Malim. I jednom i drugom obećao sam da ću, nakon Havane organizirati razgovor s kadrovima Hrvatske, Slovenije i Srbije da bi se s njima raš istila neka neraš iš ena pitanja, nerazjašnjene historijske nedore enosti iz tog vremena koje smo, ne znam zašto, stavili poslije rata „pod tepih“. Biti godinama optuživan za Kerestina ku tragediju ili za sukob sa CK Hrvatske, a u vezi sa ustankom 1941. godine, i taj teret nositi na vsvojim le ima, nije lako. Zbog toga sam obećao Kopini u, heroju Spanije, da ću nakon Havane, organizirati raspravu raš iš avanja tih historijskih zbivanja. Vidite drugovi, tu su i Vlado i Kosta i oni su krunski svjedoci tih događaja i ta se stvar mora raš istiti dok su živi i drugi akteri tih događaja: Blaževi , Kraja i , Belini , Kosta, Vlado, Polonina i drugi. Jer, ako se to ne raš isti mnoge neistine, a moram priznati da ih ima podosta, ostat će nerazjašnjenje jasno i za našu historiju, a to nije dobro. Nije dobro ni zbog javnosti jer će, ako to ne učinimo, ono što je do sada objavljeno ostati kao istina ili poluistina za našu historiju. Evo samo jedna od nama „podmetnutih“ historijskih neistina, a ti u se li no mene. Meni su poznati i „podmeta i“ i razlozi zašto su otkriveni. Naime, te su historijske neistine aktivirane još prije, rata, a ti u se godina mog dolaska na lelo Partije. Akteri su: Colakovi , glavni akter, a pomogli su mu Dilas prije rata i Veljko Vlahovi poslije rata. Evo u emu je stvar. Meni je „prišita“ neistina, bolje re eno neto na, godina 1937. kao godina mog izbora za generalnog sekretara partije. A, vidite, ja sam tek u kasnu jesen 1939. godine dobio od Kominterne mandat za taj položaj, a tek na V konferenciji 1940. u Zagrebu, biran sam na tu funkciju. Colakovi , koji je u Parizu 1937. godine bio protiv mog izbora i nije mi bio naklonjen, uz asistenciju Dilasa i Vlahovica, objavio je da sam ja na toj funkciji od 1937. godine. Kad sam pitao Ro ka zašto je to učinio, znate što mi je odgovorio? „Ne može nam Partija biti te godine bez sekretara. Gorki je povu en u Moskvu i likvidiran, a ti si Stari bio org. sekretar i vodio si partiju“. To smo objašnjenje prihvatili kao činjenicu i slavili smo te godišnjice. No, sada kad su historičari po eli istraživati istinu, istražili su i te podatke. Da, na taj propust upozorio me je i moj suborac i prijatelj Kopini , pa je, da bi prestala ta tendenciozna istraživanja historičara o toj tematici u rije kom „Novom listu“ dao 1975. godina intervju i objavio feljton pod naslovom: „Tko će biti sekretar CK KPJ?“ I pisca tog feljtona, a i Kopini a, pokušalo se, a tu su i Vlado i Kosta, od nekih elnih hrvatskih rukovodioca, optužiti za izdaju, ali sam ja to spre io. Ovaj sam slu aj napomenuo samo zato jer se ti e „moje kože“ i koga je bilo najlakše raš istiti. Ali, kako ćemo raš istiti slu aj pogibije Lole? Pa hapšenje i streljanje Rade Kon ara, ubojstvo Marka Oreškovića i niz drugih nerazjašljenih historijskih poruka iz vremena rata? Znamo da je Lola poginuo izdajom, ali mi do danas nismo za historiju rekli tko je bio organizator te izdaje i koji joj je bio cilj. Ima takvih primjera i iz drugih republika, pa smatram da bi bilo vrijeme, jer godine prolaze, da još za našeg života te neraš iš ene dijelove naše historije ili potvrdimo ili objavimo istinu. Tako dalje, zbog istine, ne možemo ici.

Evo jednog primjera, a vezan je za Ko u Popovi a, proslavljenog komandanta Prve proleterske brigade. On se sa radni kim bataljonom borio na Kadinja i. Vidjevši, kao vojnik, da je otpor protiv nadmo nog njema kog napada nemogu , napustio je s još jednim drugom, ne mogu se sada sjetiti njegova imena, Kadinja u i sam krenuo prema Rogatici gdje je bio Vrhovni štab. Prije toga, na formiranju I proleterske, ja sam Ko u odredio za njezina komandanta. On to nije znao. Na putu za Rogaticu susreo se sa Lolom i Kopini em, koje sam kao lanove Politburoa CKJ za neoslobo ene krajeve pozvao i oni su se vra ali za Zagreb. Ko a se dvoumio da li da ide u Rogaticu ili da se priklju i nekoj partizanskoj jedinici tog kraja. Kad mu je i Lola, a posebno Valdes, rekao da je postavljen za komandanta tek osnovane partizanske brigade, odlu io je do i u Rogaticu gdje je preuzeo komandu brigade. On se bojao, zbog napuštanja Kadinja e, da će biti streljan, a vidite da se stvar odigrala druk ije. Ili, još jedan primjer, kako smo historijski obmanjivali

našu javnost. Mi smo, zbog situacije u IV ofanzivi bili prisiljeni na pregovore s Njemcima o razmjeni zarobljenika i to je u historiji registrirano kao „Martovski pregovori“. U isto vrijeme, a bilo je to koncem januara 1943. godine, pojedinci iz rukovodstva KPH, u jeku IV ofanzive, obmanjivanjem, pripovijedali su da se CK KPJ odlučio i u pregovore s Pavelicom o prekidanju neprijateljstva. To su pripovijedali oni koji su „šurovali“ sa Zagrebom i to treba jednom jasno reći. Ti isti kadrovi, a o njima u reči kasnije nešto više, mene su optuživali da se na Sutjesci nije vodila borba za ranjenike, već da se čekalo na engleskog oficira za vezu pri Vrhovnom štabu, što je notorna laž. Mladima, onima koji dolaze, treba reći istinu o svim historijskim događajima, bez obzira o kojima je riječ, pa ako sam i ja u pitanju. Bojimo se istine, ne svi, ali mnogi da.

Mene optužuju sada i zbog određivanja granica između republika, a posebno moji Hrvati. Kažu, Tito nam je uzeo „naše“, a tražili su Hebrang i društvo, da se Hrvatska proteže do Zemuna. Ja nisam određivao granicu, to je činila komisija, ali, iako to znaju, i dalje sam Hebrangovim istomišljenicima na „nišanu“. Ne znam zašto? Njima nije dovoljno što su i Dilas i Vicko javno rekli da ja nisam imao nikakvog utjecaja na određivanje granica...